Cognitie bij kleuters met een verhoogde kans op het ontwikkelen van dyslexie en ADHD

Silke Kellens, Dieter Baeyens & Pol Ghesquière

Onderzoekseenheid gezins- en orthopedagogiek, KU Leuven

Dyslexie en ADHD komen vaak samen voor, gezien ongeveer 15-40% van de kinderen met één van deze diagnoses ook symptomen vertoont van de andere. Wetenschappelijke literatuur wijst uit dat kinderen met comorbide dyslexie en ADHD op cognitief niveau moeilijkheden ervaren die zowel gerelateerd aan dyslexie (zoals fonologische tekorten) als aan ADHD (zoals executieve functietekorten), naast problemen met verwerkingssnelheid. Bovendien lijkt de comorbide groep vaak ernstigere moeilijkheden hebben dan de groep met slechts één diagnose. Vroege identificatie van deze stoornissen is cruciaal vanwege de ernstige cognitieve problemen, het verhoogde risico op slechte schoolprestaties en andere problemen.

In het doctoraatsproject van Silke Kellens vergeleek ze gedurende 3 jaar de cognitieve ontwikkeling van kleuters met een verhoogd risico op het ontwikkelen van dyslexie en/of ADHD met een groep kleuters die gemiddeld presteerden. Alle kinderen werden getest op verschillende momenten en beoordeeld op fonologische vaardigheden, executieve functies, verwerkingssnelheid en schoolse prestaties.

Tijdens deze lezing gaat ze dieper in op de resultaten van haar studie. Deze resultaten toonden onder andere aan dat alle onderzochte groepen gelijkmatig ontwikkelden. Bovendien scoorden kinderen met een risico op dyslexie (en ADHD) consequent lager op fonologische vaardigheden, executieve functies, verwerkingssnelheid en schoolprestaties in vergelijking met typisch ontwikkelende kinderen. Kinderen met een risico op ADHD vertoonden alleen tekorten in executieve functies, maar enkel als ze ook een risico liepen op dyslexie. De presentatie sluit af door deze bevindingen te plaatsen binnen eerder onderzoek en door de eerste klinische implicaties voor te stellen.